

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 698

гр. София , 12.08.2021 г.

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, НО III ВЪЗЗ. СЪСТАВ в закрито заседание на дванадесети август, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател:	Мирослава Тодорова
Членове:	Христинка Колева Силвия Тачева

като разглежда докладваното от Мирослава Тодорова Въззивно частно наказателно дело № 20211100602354 по описа за 2021 година

Постъпил е частен протест от прокурор при СРП срещу разпореждане на СРС, НО, 110 състав, по н.о.х.д № 12465/20 г. от 11.05.2021 г., с което е върнат протестът срещу определение от 5.04.2021 г. в частта, с която е постановено отделяне на материали от досъдебното производство № 236/2020 г. по описа на 8 РУ-СДВР, пр. пр. № 3566/2020 г. по описа на СРП, и изпращането им за произнасяне на СРП относно приложените по делото вещественни доказателства.

В частния протест на прокурора при СРП се твърди, че разпореждането за връщане на протеста е неправилно и се иска неговата отмяна. Поддържа се декларативно, че съдът е следвало да се произнесе по въпроса за веществените доказателства, а не СРП, тъй като няма законно основание прокуратурата да го направи.

Въззивният съд, като прецени изложените в частния протест доводи и съдържанието на атакуваното разпореждане, намира следното.

Първоинстанционното съдебно производство е образувано по обвинителен акт срещу Р. Р. ИВ. за престъпление по чл. 343б, ал. 3 НК, внесен по ДП № 236/20 г. на 8 РУ-СДВР, пр. пр. № 3566/20 г. на СРП. Приключило е с влязъл в сила на 5.04.2021 г. съдебен акт за одобряване на споразумение за решаване на делото, с което Р. Р. ИВ. е осъден на наказание лишаване от свобода за срок от 6 месеца, чието изпълнение е било отложено за срок от 3 години.

След одобряването на споразумението и прекратяването на производството на основание чл. 24, ал. 3 НПК със самостоятелен диспозитив на определението съдът е

отделил материалите по СП № 236/2020 г. на 8 РУ-СДВР, пр. пр. 3566/2020 г. на СРП (протокол за доброволно предаване от 29.02.2020 г., приложен на л. 31 от ДП; постановление за изготвяне на физикохимичната експертна справка и експертна справка (л. 32 – л. 34, ДП); талон от 2.03.2020 г. (л. 35, ДП); протокол за оценка на наркотични вещества от 12.08.2020 г. (л. 36, ДП); писмо до ГУ „Митници“ (л. 53, ДП); приемо-предавателен протокол № 72724/05.08.2020 г. (л. 54), и е постановил отделените материали да се изпратят на СРП за произнасяне по приобщените в досъдебното производство веществени доказателства – наркотични вещества.

Определението в частта относно отделените материали е протестирано от прокурор при СРП.

С протестирането в настоящото производство разпореждане от 11.05.2021 г. съдът е приел, че протестът срещу определението за отделяне на материалите е недопустим, тъй като определението за одобряване на споразумението не подлежи на обжалване и протестиране и е окончателно.

Въззивният съд, след като извърши самостоятелна проверка на материалите по делото, намира, че протестираното разпореждане, с което е върнат протестът срещу определението за отделяне на материали като недопустим, е неправилно и следва да бъде отменено.

Районният съд незаконосъобразно е приел, че произнасянето му по отделянето на материалите от досъдебното производство е част от определението по чл. 384, ал. 1 вр. чл. 382, ал. 7 НПК, което съгласно чл. 382, ал. 9 НПК не подлежи на обжалване и протест. Определението за одобряване на споразумението има за предмет въпросите, посочени в чл. 381, ал. 6 НПК, по които прокуратурата и защитата на подсъдимия са постигнали съгласие и са положили подписи заедно с подсъдимия в протокола на съдебното заседание. Видно е, че в процесния случай отделянето на материалите от районния съд не е от кръга на посочените въпроси и по отношение на него не е било формирано съгласие на страните, удостоверено с техния подпис. Не би могло да бъде и друго, тъй като съдът поначало няма компетентност да отделя материали от досъдебното производство, което е внесено с обвинителен акт, поради което и не би могъл да одобри подобно съглашение между страните. Съдът има процесуална власт да обединява дела съгласно чл. 41, ал. 1 НПК, когато това се налага за правилното им изясняване, защото така не влияе върху обхвата на обвинението – той остава същият, но се разглежда в рамките на едно производство поради връзка между делата. Съдът обаче не може да разделя досъдебно производство, защото това е намеса в суверенната конституционна компетентност на прокуратурата да решава какъв ще е предметът на наказателните производства. В случая съдът е отделил материалите, отнасящи се до веществени доказателства, от досъдебното производство, което е внесено за

разглеждане по същество с обвинителен акт. Независимо от липсата на мотиви в определението за отделяне, става ясно, че съдът е приел, че веществените доказателства (наркотични вещества) не са относими към окончателно внесено в съда обвинение, но погрешно е приел, че това е основание да се освободи от процесуалното задължение, първо, да изиска от страните да постигнат съгласие по чл. 381, ал. 5, т. 6 НПК – за съдбата на веществените доказателства, а след това да се произнесе по одобряване на споразумението и в тази част. След като прокуратурата е приела, че няма да разделя материалите по делото за разследване на друго престъпление, а е внесла цялото досъдебно производство с обвинителен акт, това означава, от една страна, че тя е направила обвързващото съда волеизявление, че тези веществени доказателства не са й необходими за нуждите на наказателно производство по отношение на други лица или други престъпления. Районният съд не е съобразил, че предметът на производството в досъдебната фаза може да бъде променен в хода на разследването, като включително по реда на чл. 225 НПК обвинението може да бъде изменяно, от което не следва, че доказателствата, обслужвали първоначално разглежданото деяние / събитие, губят процесуалното си качество. Напротив, в случай че вече не обслужват новото обвинение, веществените доказателства или следва да бъдат върнати на лицата, от които са иззети, защото задържането им вече е незаконосъобразно, или подлежат на отнемане по реда на съответната приложима хипотеза на чл. 53 НК. От друга страна, съгласно чл. 27, ал. 1 НПК, след като прокурорът внесе обвинителния акт, съдът ръководи производството и решава всички въпроси по делото, включително и тези, които се отнасят до всички приложени по делото веществени доказателства.

Действително прокурорът при СРП е избрал погрешен процесуален ред за защита на поддържаната от него теза. Това е така, тъй като атакуваното от него определение за отделяне на материалите по досъдебното производство не подлежи на обжалване и протестиране нито по реда на глава XXII НПК, нито по друг процесуален ред пред въззивния съд. В чл. 341, ал. 1 и ал. 2 НПК са посочени всички определения които подлежат на проверка по реда на глава XXII (производството за проверка на определения и разпореждания пред въззивната инстанция) или по реда на глава XXI – по реда, по който се проверяват присъдите. Съгласно чл. 341, ал. 1 НПК определенията и разпорежданията, с които се прекратява наказателното преследване, както и определенията по чл. 306, ал. 1, т. 1 - 3, чл. 431, 436, чл. 452, ал. 1 и чл. 457, ал. 2 се проверяват по реда на глава XXI, а по реда на глава XXII на основание чл. 341, ал. 2 НПК се проверяват определенията и разпорежданията, за които това изрично е предвидено в НПК. Определението за отделяне на материалите и връщането им на СРП не попада в нито една от двете категории. Същевременно това определение не е и от кръга на тези, които съгласно чл. 341, ал. 3 НПК подлежат на проверка заедно с

присъдата, т.е. с акта по съществото на делото. Разпоредбата на чл. 341 НПК не се отнася до всички определения на първоинстанционния съд, а само до тези, които изобщо подлежат на въззивна проверка. Определението, с което се отделят материали по досъдебното производство, не е от тези определения, които подлежат на обжалване, тъй като постановяването му е лишено от правно основание. Това обаче не означава, че определението не е могло да бъде оспорено от страните пред първоинстанционния съд, който е компетентен да разгледа възраженията им и разполага с процесуалната възможност да отмени всяко определение, което не подлежи на самостоятелен въззивен контрол, ако прецени, че то е необосновано или незаконосъобразно. В този смисъл протестът, който е върнат от СРС като недопустим, е следвало да бъде разглеждан от първата инстанция като искане съдът да си отмени определението за отделяне на материали от досъдебното производство.

Отделно от това, доколкото по делото е останал нерешен въпросът за веществените доказателства, който е следвало да бъде предмет на споразумението по чл. 381, ал. 5, т. 6 НПК, прокурорът при СРП разполага с процесуалната възможност да поиска изрично произнасяне по реда на чл. 306, ал. 1, т. 11 НПК от районния съд, като неговото произнасяне, независимо дали е положително или отрицателно, вече подлежи на обжалване по реда на чл. 341, ал. 2 НПК. Същевременно, прокуратурата разполага и с друга възможност, тъй като прокурор от съответното инстанционно ниво може да поиска и възобновяване на делото поради това, че споразумението не е изчерпало всички въпроси, които е следвало да обхване, за да може одобряването му от съда законосъобразно да приключи наказателния процес по същество.

За яснота следва да бъде уточнено и друго – ако районният съд законосъобразно беше преценил, че е сезиран с протест срещу определение, който е адресиран до въззивния съд, той не е разполагал с процесуалната власт да се произнася по неговата допустимост съгласно чл. 342 НПК и сл., а е трябвало да го администрира към въззивната инстанция. Първостепенният съд е компетентен да преценява допустимостта само на жалбите и протестите, които са насочени срещу присъдите или актовете, които подлежат на въззивен контрол по реда на проверката на правилността на невлезлите в сила присъди, и да ги връща на основание чл. 323 НПК.

Поради всички изтъкнати съображения въззивният съд намира, че частният протест е основателен и следва да бъде уважен, тъй като районният съд е бил длъжен да разгледа направеното искане от прокурора срещу определението за отделяне на материалите от досъдебното производство и да извърши преценка дали са налице предпоставките на чл. 306, ал. 1, т. 11 НПК да се произнесе по веществените доказателства.

Мотивиран от изложеното, Софийският градски съд, 3 въззивен състав

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ разпореждане на СРС, НО, 110 състав, по н.о.х.д № 12465/20 г. от 11.05.2021 г., с което е върнат протест на прокурор при СРП срещу определение от 5.04.2021 г. на СРС в частта, с която е постановено отделяне на материалите от досъдебното производство № 236/2020 г. по описа на 8 РУ-СДВР, пр. пр. № 3566/2020 г. по описа на СРП, и изпращането им за произнасяне на СРП относно приложените по делото веществени доказателства.

ВРЪЩА делото на СРС за произнасяне по искането за отмяна на определението за отделяне на материалите от досъдебното производство.

Определението не подлежи на обжалване и протест.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____